

ZJEDNODUŠENÁ ANALÝZA RIZIK

Analýza rizik identifikuje a zhodnocuje relevantní rizikové faktory v průběhu realizace ISg ÚChA 2021+, které vyplývají pro nositele ITI, případně i pro další subjekty. Vzhledem k průběžnému sledování vývoje těchto rizik a informování orgánů nositele ITI¹ o potenciálních hrozbách, patří Analýza rizik mezi nástroje řízení realizace ISg ÚChA 2021+.

Postup při hodnocení rizik vychází z pravděpodobnosti výskytu a dopadu relevantního rizikového faktoru s tím, že je poté vypočítána výsledná úroveň daného rizika. Analýza rizik v podobném formátu již byla využita v rámci implementace nástroje ITI v programovém období 2014-2020. Konkrétní postup při hodnocení pravděpodobnosti výskytu, dopadu a výsledné úrovně rizika viz Tabulka 1.

Tabulka 1: Postup při hodnocení rizik ISg ÚChA 2021+

Pravděpodobnost výskytu		Dopad rizika		Úroveň rizika ²	
Hodnota	Popis hodnot	Hodnota	Popis hodnot	Hodnota	Popis hodnot
1	Téměř nemožná	1	Téměř neznatelný	1-6	Nízká
2	Výjimečně možná	2	Drobný (malý)	7-13	Střední
3	Běžná možná	3	Významný (střední)	14-19	Vysoká
4	Pravděpodobná (vyšší)	4	Velmi významný (vysoký)	20-25	Kritická
5	Vysoce pravděpodobná (nejvyšší)	5	Kritický (velmi vysoký)		

Barevné znázornění změn úrovně rizika
Ponížení úrovně rizika
Beze změny úrovně rizika
Zvýšení úrovně rizika

¹ Konkrétně ŘV ITI, Rada a Zastupitelstvo města Ústí nad Labem

² Vypočítává se jako součin pravděpodobnosti výskytu a dopadu rizika

Tabulka 2: Zjednodušená analýza rizik ISg ÚChA 2021+

Identifikace rizika		Hodnocení rizika				Opatření pro minimalizaci rizika	
Název	Popis	Pravděpo- dobnost	Dopad	Úroveň rizika	Změna		
Nedostatek strategických projektů pro naplnění některých specifických cílů ISg ÚChA/aktivit operačních programů	Příčiny rizika mohou být různé. Na straně žadatelů se může jednat o neschopnost strategické projekty spolufinancovat či může dojít k jejich nerealizaci kvůli změně priorit. Dále některé podmínky výzev řídicích orgánů snižují absorpční kapacitu území. Aktuálně je toto riziko evidováno zejména v rámci IROP (aktivita sociální bydlení), OP ŽP (aktivita odpadové hospodářství). Pravděpodobnost rizika se až na situaci v OP ŽP v kontextu Výzev ITI č. 35-45 oproti minulému sledovanému období snížila. Důvodem je potvrzení možnosti realokací mezi aktivitami ze strany ŘO IROP. Situace v OP ŽP byla i přes značné úsilí ze strany nositele ITI a ŘO OP ŽP opačná, tzn. pravděpodobnost rizika se zvýšila a dojde k dílčímu nedočerpání rezervované alokace v aktivitě odpadové hospodářství.	5	3	15	Vysoká	+3	Při přípravě a následné implementaci ISg ÚChA 2021+ byla kontinuálně sledována absorpční kapacita v území a situace u jednotlivých projektů. V případě problémů u projektů byly organizovány koordinační schůzky a případně byla situace komunikována s dotčeným ŘO. Riziko je řešeno ve spolupráci s řídicími orgány, pracovními skupinami, ale i ŘV ITI. Riziku je ve většině případů možné přecházet podněcováním absorpční kapacity a vyhlášováním výzev na registrovanou volnou alokaci. Nicméně v aktivitě odpadové hospodářství (OP ŽP) se i přes opakované podněcování absorpční kapacity v území, vyhlásování výzev ITI a prodloužení termínu pro podání žádosti o podporu ze strany ŘO OP ŽP tato situace nepodařila vyřešit a dojde k dílčímu nedočerpání rezervované alokace.

Nesplnění navržených cílových hodnot indikátorů ISg ÚChA	Hodnoty monitorovacích indikátorů nositelé strategických projektů v některých případech stanovovali výrazně dříve, než byla zahájena jejich realizace, proto je zde riziko, že cílové hodnoty indikátorů nebudou naplněny. U monitorovacích indikátorů rovněž docházelo ke zpřesnění výpočtu hodnot indikátorů oproti přípravné fázi ISg ÚChA 2021+. S výjimkou dvou oblastí (IROP – sociální bydlení, OP ŽP – odpadové hospodářství), které jsou vnímány jako rizikové, se situace vyvíjí pozitivně.	3	4	12	Střední	-4	Riziko může být minimalizováno zejména včasnou komunikací s příslušnými řídicími orgány, kdy je nutné řešit jednotlivé dílčí problémy. Často je to nicméně způsobeno samotným řídicím orgánem či dopracováním potřebných metodik, výzev apod. V případě nutnosti je v ojedinělých případech možné riziko za souhlasu řídicího orgánu riziko vyřešit změnou programového rámce (konkrétně plánu indikátorů).
Nedodržení časového finančního plánu ISg ÚChA	Finanční plán je jedním ze zásadních parametrů sledování realizace nástroje ITI. Jeho neplnění je rizikem i pro dotčený řídicí orgán a může vést až k odejmutí části rezervované alokace. Finanční plán může významně narušit např. nerealizace některých významných projektů, prodlužování projektů či zpoždování podávání žádostí o podporu. V rámci sledovaného období bylo ze strany ŘO IROP upozorněno na možnost nedočerpání rezervované alokace ve vztahu ke stanovenému finančnímu limitu pro rok 2026, potažmo k 30. 6. 2026. Nicméně s ohledem na proplacené a zaregistrované žádosti k 31. 12. 2025 a další plánované žádosti o podporu na 1. pol. 2026 by mělo dojít k naplnění požadovaného finančního milníku IROP.	3	5	15	Vysoká	0	Finanční plán na jednotlivé roky byl sestaven tak, aby adekvátně zohledňoval dobu předpokládané realizace strategických projektů dle informací v předložených Formulářích strategických projektů, přičemž se počítá i s částečnou rezervou. Nositel ITI má možnost plnění finančního plánu ovlivňovat rovněž prostřednictvím vyjádření ŘV ITI, která mají omezenou časovou platnost a zavazují nositele projektů předložit příslušnou žádost o podporu do konkrétního termínu. Další možností je komunikace s žadatelem ohledně rozložení etapizace projektu.

Vedlejší vlivy a nepředvídatelné události znesnadňující úspěšnou realizaci ITI	Na realizaci ITI může mít zásadní vliv hned několik vnějších faktorů. Mezi ně patří posuny v harmonogramu výzev ŘO, funkčnost monitorovacího systému atd. Zároveň mohou hrát roli globální nepředvídatelné faktory, jako byla např. pandemie COVID-19 či geopolitická situace nejen v Evropě.	4	4	16	Vysoká	0	Jedná se o vnější riziko, na které je nutné rychle a adekvátně reagovat v souladu s nastavenými metodickými postupy. Ovlivnit jeho vznik nicméně v naprosté většině případů možné není.
Nevyjasněná a nejednoznačná pravidla a procesy při předkládání a realizaci projektů na straně ŘO i ITI.	Riziko spočívá zejména v nevyjasněných pravidlech na straně ŘO, což se ukázalo např. u plnicích a dobíjecích stanic, kdy došlo k nejen k výraznému posunu termínu vyhlášení výzvy ŘO, ale i razantním změnám podmínek pro žadatele, což narušuje důvěryhodnost a předvídatelnost celého systému. Rizikem je zároveň nejednotné metodické prostředí v rámci požadavků ŘO vůči ITI. Objevují se sice dílčí problémy na úrovni jednotlivých projektů, nicméně se prozatím daří je vyřešit. Z důvodu postupující implementace nástroje ITI dochází i ke snižování dopadu tohoto rizika.	3	3	9	Střední	-3	Riziko je nutné eliminovat na národní úrovni, kdy jsou prosazovány přístupy vedoucí k jednotnému metodickému prostředí. Přesto je řada postupů různá pro jednotlivé operační programy. Hlavním partnerem pro nositele ITI je při těchto jednáních MMR-OSA, kdy je ze strany nositele ITI apelováno na dodržování principu partnerství, komunikace a zapojení do metodických diskuzí. Na základě komunikace s IROP se podařilo zohlednit postoj nositelů ITI ke změnám v projektech, potažmo podařilo se zjednodušit proces změn na straně nositelů ITI v kontextu dosavadních zkušeností.